

Россоха В. В.

д.е.н., професор

Національний університет «Києво-Могилянська академія»,

Шарапа О. М.

к.е.н., старший викладач

Київський національний торговельно-економічний університет (Україна)

РОЛЬ ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ В АГРАРНОМУ БІЗНЕСІ

Новітня маркетингова система формується на основі використання інтерактивних технологій, зокрема продажу сільськогосподарської продукції через мережу Internet. Швидке охоплення інноваціями сфери доступу до інформації та її поширення вимагає модернізації діяльності підприємств і створює умови для розвитку нового явища у вітчизняному сільському господарстві – електронної або Internet-комерції, застосування якої підвищує ефективність збутової діяльності, а, отже, і ведення агробізнесу загалом. Проте темпи впровадження прогресивних Internet-технологій в сільському господарстві нижчі, ніж в інших галузях, а підприємства мають недостатній рівень інформаційного забезпечення та комп'ютеризації процесів господарювання.

Спостерігається прямий зв'язок між розміром аграрних підприємств та ступенем застосування в них прогресивних комп'ютерних технологій. Так, агрохолдинги і великі підприємства в основному застосовують електронний документообіг, що заощаджує час і працю на збір та обробку інформації й підвищує загальну ефективність діяльності. Малі й середні підприємства, фермерські та особисті селянські господарства переважно не використовують сучасні методи збуту, більшою мірою покладаючись на «перевірені часом» традиційні засоби.

Новизна Internet-маркетингу в Україні стала причиною недосконалості розвитку цієї сфери бізнесу, нестачі спеціалістів, а також невеликої кількості послуг Internet-маркетингових компаній на ринку. Ефективність Internet-маркетингу залежить від ринку, рівня конкуренції на ньому та особливостей продукції, для якої він застосовується. Основу управління аграрним маркетингом становить інформаційне забезпечення, тому застосування інноваційних технологій і впровадження новітніх методів збору ринкової інформації для просування продукції від товаровиробника до споживача набуває надто важливого значення.

В Україні загальний потенціал збуту продукції через мережу Internet не використовується повною мірою через недостатнє розуміння керівниками аграрних підприємств переваг віртуального простору порівняно із традиційними засобами товаропросування. Існуючі веб-сайти підприємств не сприймаються як повноцінні маркетингові інструменти. Віртуальні аграрні ринки формують Internet-майданчики, які щодня дають можливість виробникам, покупцям, переробникам, постачальникам та іншим зацікавленим особам укладати взаємовигідні угоди купівлі-продажу агропродовольчої

продукції та супутніх товарів (табл.).

Таблиця

Основні аграрні Internet-майданчики України

Назва	Internet-адреса	Тип ресурсу
Аграрна українська Internet-біржа	agub.com.ua	каталог + дошка оголошень
Агропортал «Агробізнес»	agrobiznes.com.ua	каталог + дошка оголошень
Дошка оголошень «AGRO Ukraine»	agro-ukraine.com	дошка оголошень
Дошка оголошень «APKUA»	apkua.com	дошка оголошень
Інформаційно-аналітичний портал «Агроринок Херсонщини»	agrorynok.com.ua/	дошка оголошень
Портал «АПК України»	ukrapk.com	каталог + дошка оголошень
Торговий портал «Агроторг»	agrotorg.net	каталог + дошка оголошень

Важливого значення набувають онлайн-ринки сільськогосподарської продукції. Так, широкий асортимент плодоовочевої продукції, морепродуктів та інших продуктів харчування запропоновано на львівському Internet-ринку «Шувар», який виконує функції посередника і стягує комісійну винагороду за послуги в розмірі 5 % вартості товару [1].

Переваги використання Internet-технологій при організації збуту продукції для аграрних підприємств полягають в оптимізації каналів розподілу продукції, зниженні витрат на збут, підвищенні ефективності збутової діяльності й рівня прибутку. Покупці сільськогосподарської продукції також мають вигоди від онлайн-купівель, що передбачають заощадження часу на ухвалення рішення про покупку, цілодобовий доступ до інформації про товари, можливість придбання товарів за нижчою ціною, ніж у роздрібній мережі.

Найактивнішими користувачами Internet-маркетингу стають нині експортоорієнтовані великі сільськогосподарські підприємства й агрохолдинги, які добре обізнані з потребами іноземних споживачів та усвідомлюють переваги впровадження сучасних інформаційних технологій і передбачають кошти на розвиток Internet-маркетингу в своїх бюджетах. Використання безкоштовного або недорогого програмного забезпечення дає можливість малим і середнім підприємствам створити власний веб-ресурс, розмістити на ньому інформацію про пропоновані продукцію та послуги.

На ступінь використання Internet-маркетингу в збутовій діяльності підприємства впливає низка чинників: географічне розташування і напрям діяльності товаровиробника; територіальне поширення Internet на ринках збуту продукції; прийнятність конкретного виду продукції для віртуального продажу; можливість захисту електронних платежів. Стримувальним чинником була відсутність правового регулювання ринку електронної комерції, який «офіційно» запроваджується з вересня 2015 р. з прийняттям Закону України «Про електронну комерцію» [2].

Література

1. Офіційний сайт Інтернет-ринку «Шувар» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vip.shuvar.com>
2. Громов О. Купівля через Інтернет дочекалася легалізації / О. Громов // Урядовий кур'єр. – 2015. – 9 верес.